

Fókusz Takarékek
A TAKARÉKPONT HÁLÓZAT TAGJA

**Fókusz Takarékszövetkezet kockázatokkal és
tőkemegfeleléssel
kapcsolatos nyilvánosságra
hozatali teljesítése
2009.**

Bevezetés

A Takarékszövetkezet bemutatása

A vállalkozás megnevezése:	Fókusz Takarékszövetkezet
Cégjegyzék száma:	03 02 000232/1990
Adószáma:	10043220-2-03
A vállalkozás bejegyzés szerinti országa	Magyarország
A vállalkozás székhelye	Jászszentlászló
A vállalkozás jogi formája	Szövetkezeti hitelintézet
Alkalmazottak létszáma 2008.átlag fő	173
A mérleg fordulónapja és a beszámolási időszak:	2009.december 31. 2009.01.01.-2009.12.31.

A takarékszövetkezet 1958-ban alakult, majd 1999. január 29-én a Mélykúti Takarékszövetkezet, 1999. június 30-án a Kerekegyháza és Vidéke olvadt be a szövetkezetünkbe, ezzel egyidejűleg felvettük a Fókusz Takarékszövetkezet nevet.

1999. július 31-én megvásároltuk a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Rt. Kecskeméti Fiókját, majd 2006. 11.30-án a Tiszaalpári Takarékszövetkezet olvadt be a szövetkezetünkbe.

2008-ban újabb fúziót hajtottunk végre, 2008.11.30-án a Tiszakécskei Takarékszövetkezet és a Fáy András Takarékszövetkezet olvadt be, így 2009. december 31-én már 28 kirendeltséggel rendelkezünk.

Kockázatkezelési elvek, módszerek 234/2007. (IX.4.) Korm. Rendelet 3.§. szerint

(2) Bekezdés

a) Kockázatkezelésre vonatkozó stratégiák és folyamatok

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója szerint a kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika: A kockázatvállalási politika összefoglalja a Takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.
A kockázatvállalási politika ugyanakkor magában foglalja az integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, célokat.
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A FÓKUSZ Takarékszövetkezet rendelkezik 3 éves Üzleti és Stratégiai tervvel 2008-2010. évekre.

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási hajlandóságát, kockázati szerkezetét Üzleti Tervében határozta meg, illetve abban mutatja be, hogy milyen típusú és mértékű kockázatot képes és szándékozik felvállalni.

Az Üzleti tervünk tartalmazza a megcélzott hitel-betét arány, várható mérlegfőösszeg és hitelkihelyezés növekedését, mérlegtervet, jövedelmezőségre vonatkozó tervszámokat.

A Fedezetértékelési szabályzatban határozzuk meg a fedezetpolitikánkat, illetve a fedezetek elfogadhatóságának részletes feltételeit.

A Kockázatvállalási Szabályzatban határoztuk meg kockázatvállalási limiteket.

Likviditási Szabályzatban limitáltuk a likviditással összefüggő mutatószámokat, így a Likviditási mutatót, illetve a Nagy egyedi betétektől való függőség mutatóját. Havonta vizsgáljuk a prudenciális előírásokból adódó limitek betartását.

b) Kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók leírása

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását, ennek érdekében együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőke tervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A kockázatok azonosítását, mérését biztosító kontroll funkciók:

- ❖ kockázatkezelési funkció

- ❖ **megfelelőség biztosítási funkció:** A megfelelési kockázat a vonatkozó jogszabályok, illetve jogszabálynak nem minősülő egyéb előírások - ideértve a PSZÁF által kiadott ajánlásokat, irányelveket, módszertani útmutatókat, illetve az etikai szabályokat is - (a továbbiakban: megfelelési szabályok) be nem tartása következtében esetlegesen keletkező jogi vagy felügyeleti szankció, jelentős pénzügyi veszteség, vagy hírnévromlás léphet fel.
- ❖ **belső ellenőrzési rendszer:** kialakítása, működtetése a jogszabályi előírások a felügyeleti ajánlások alapján történt, működtetéséért az első számú ügyvezető, irányításáért, beszámoltatásáért a Felügyelő Bizottság a felelős.

Belső ellenőrzési rendszer elemei:

- folyamatba épített ellenőrzés
- vezetői ellenőrzés
- vezetői információs rendszer
- belső ellenőrzési szervezet

c.) kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a.) a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke – Takarékszövetkezet vezetőségének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja.

A Takarékszövetkezet havonta közvetlenül a felügyeleti adatszolgáltatás küldését megelőzően meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőke megfelelést, az alábbiak figyelembe vételével:

- Havonta kell számolni a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőke követelményt, a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban;
- Havonta kell számolni a számszerűsített kockázatok belső tőkeszükségletét a tőkepuffer nélkül, hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban;
- Havonta kell elvégezni a tőkepuffer mértékének felülvizsgálatához a kockázatok stressztesztjét

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőke megfelelésekről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak. Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőke megfelelésének alakulását havonta nyomon követi.

d.) A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei és pontjai, valamint a kockázatkezelésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére vonatkozó stratégiák és folyamatok

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő töketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetlenség elve*)
3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (*Együttműködés elve*)
4. A Takarékszövetkezet kockázatok a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
5. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatok limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (*Lényeges kockázatok kezelésének elve*)
6. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
7. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. (*Költség-haszon elve*)
8. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. (*Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve*)
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
10. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
11. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - a. Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése

- c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - d. Kockázatok alakulásának figyelése
 - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
12. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*
13. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Szavatoló tőkével kapcsolatos nyilvánosságra hozatali információk 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet 5.§. szerint

Megnevezés	2009.12.31
Jegyzett tőke	256 335
Jegyzett, be nem fizetett tőke	-1 155
Tőketartalék	35 476
Eredménytartalék	877 361
Lekötött tartalékból	80 000
Általános tartalék	143 927
Mérleg szerinti poz. eredmény, könyvvizsgáló ált.hitelesítve	139 151
Immateriális javak	-25 918
ALAPVETŐ TŐKE	1 505 177
Alárendelt kölcsöntőke	110 909
Értékelési tartalék (számviteli)	293 514
Járulékos tőkelemek csökkentése 3A2132, 3A22	
JÁRULÉKOS TŐKE	404 423
SZAVATOLÓ TŐKE	1 909 600

A Takarékszövetkezet tőkemegfelelése 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet 6-7.§. szerint

6.§.

- a) **A belső tőkemegfelelés értékelési folyamat elvei, stratégiája 234/2007. (IX.4.)6.§ szerint**

Belső tőkeszámítás modell fő elemei:

- ❖ **Hitelezési kockázat** – általánosságban annak a kockázata, hogy a hitelintézetnek egy szerződéses partnere felé kitettsége áll fenn, és a hitelintézetet veszteség éri a

szereződéses partner nem szerződés szerinti teljesítése miatt. (Mérési módszer: sztenderd)

- ❖ **Koncentrációs kockázat** – olyan kockázat, amely az azonos jellemzőkkel bíró ügyfelekkel szemben felmerülő, különböző szerződéses kapcsolatokról fakadó kockázatok együtteséből ered.
- ❖ **Devizaárfolyam kockázat** – annak a kockázata, hogy a különböző devizákban lévő nyitott pozíciókból a hitelintézetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt.
- ❖ **Nem-kereskedési könyvi kamatláb kockázat** - a PSZÁF-nak a tőke megfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak.
- ❖ **Működési kockázat** – A Hpt. 76/J. § (1) bekezdése alapján a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata. (Mérési módszer: Alapmutató módszer)
- ❖ **Likviditási kockázat** - a PSZÁF-nak a tőke megfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján annak kockázata, hogy az intézmény nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik.

b) a kitétségi osztályaira vonatkozó Hpt. 76§ (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitétségi osztályonként

adatok e Ft-ban

Megnevezés	Tőkekövetelmény
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	5 740
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	103 234
Vállalkozások	72 512
Lakosság	295 549
Ingatlannak fedezett követelések	350 558
Késedelmes tételek	43 885
Egyéb tételek	135 306
Sztenderd módszer szerinti tőkekövetelmény összesen	1 006 784
Piaci kockázat tőkekövetelménye	16 503
Működési kockázat tőkekövetelménye	262 108
Tőkekövetelmény minimális szintje (1.pillér)	1 285 395

7.§ A hitelezési és felhígulási kockázatra vonatkozóan nyilvánosságra hozatali információk 234/2007 ((IX.4.) 7.§. alapján

a)

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a kitettségi osztályba sorolás alapján a külső és belső jelentésszolgálati kötelezettségek teljesítése céljából havonta készíti el, s folyamatosan figyelemmel kíséri annak alakulását
Ennek megfelelően kiszámítja az 1. és 2. pillér alatti tőkekövetelményét.

1. pillér: a minimális tőkekövetelmény számításának a szabályozó által előírt módszerekkel történő meghatározása.

2. pillér: A Takarékszövetkezet azon folyamatainak összessége, amely során az összes releváns kockázat felmérésre, a kockázatok fedezésére szükséges tőke meghatározásra kerül. A minimális tőkekövetelményt a hitelintézet saját módszertanával számítja.. A második pillér alatt a hitelintézet az ICAAP keretében méri fel saját kockázatait, és határozza meg a fedezésükhöz szükséges minimális tőkeszintet.

Késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatban való megközelítése

A hitelezési kockázat esetében a 2. pillér alatti vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfolió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik, és ennek következtében

- miként nő az értékvesztés és céltartalék-képzés, és
- miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.

b) Értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználására vonatkozó megközelítések, módszerek

A céltartalék képzés és értékvesztés elszámolás során a takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény valamint " A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól" szülő 250/2000 (XII.24.) Kormányrendelet alapján jár el.

Az ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékokat képez. Ugyancsak céltartalékokat képez a nyugdíjra és végkielégítésre, valamint a számviteli törvényben meghatározott várható kötelezettségek és költségek fedezetére.

Az ügyfélkövetelések várható megtérülésének megítélése során a várható veszteség megállapításakor - figyelembe kell venni, hogy az ügyféllel szembeni követelések állami garanciával, I. osztályú hitelintézet készfizető kezességével, I. o. bankgaranciával, készpénzfedezettel (pl. óvadék) biztosított-e. Ez esetben az előbbieket figyelembevételével számított tényleges veszteség alapján kell az értékvesztés összegét meghatározni. Állami garanciavállalás esetén a biztosítékkal fedezett követelés értékét meg kell osztani a garanciát vállaló szervezet és a takarékszövetkezet között, s ennek alapján kell a takarékszövetkezetre háruló várható veszteséget kiszámítani.

c) Számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelkockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összegét és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

adatok e Ft-ban

Kitettségi súly	Kitettség értéke	Kitettség db-száma	Átlagos érték
0%	5 406 756		
20 %	6 433 211		
35 %	2 060 827	765	2 694
50 %	1 172 088	209	5 608
75 %	7 848 647	11 499	683
100 %	7 537 348	1 424	5 293
150 %	3 434	123	28

Az adatok a mérlegen belüli és kívüli tételeket is tartalmazzák.

d) Kitettségek földrajzi-legalább országonkénti – megoszlása kitettségi osztályonként

A Takarékszövetkezetnek nem folytat határon átnyúló tevékenységet.

e) Kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként

adatok e Ft

Kitettségi súly	Vállalkozások	Lakosság	Ingatlannal fedezett kitettség	Késedelmes tételek
0%				
20 %				
35 %			2 060 827	
50 %			1 172 088	
75 %		6 020 171	1 828 476	
100 %	1 364 020		1 229 745	1 420 642
150 %				3 434

Az adatok a mérlegen belüli és kívüli tételeket is tartalmazzák.

f) Kitettségek hátralévő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

adatok e Ft

Megnevezés	Éven belüli	Éven túli (1-5 év)	Éven túli (5 év feletti)
Ügyfelekkel szembeni követelés	4 026 500	4 526 083	4 826 743

A táblázat nem tartalmazza a lejárt tételeket, mely 509 016 e Ft volt 2009. december 31-én.

g) Ügyfélkategória szerinti megoszlás

1. a késedelmes és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek ügyfélkategória szerint
- Kockázatvállalásunk a legrégebben lejárt követelés szerint

adatok e Ft

Megnevezés	Éven belüli	Éven túli (1-2 év)	Éven túli (2 év feletti)
PBBS			
Nem pénzügyi vállalkozás	1 659 456	339 389	248 076
Háztartás	2 586 855	260 347	146 316
Külföld	546		
Egyéb	54 623	5 980	

A táblázat csak a mérlegen belüli tételeket tartalmazza.

2. az elszámolt és a visszaírt értékvesztés, illetve a képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett céltartalék

adatok e Ft

Megnevezés	Elszámolt értékvesztés
Nem pénzügyi vállalkozás	429 997
Háztartás	565 266
Külföld	168
PBBS	18 037

2009. december 31-én a céltartalék állományunk összege 714 e Ft volt.

h) A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségek – az elszámolt értékvesztésekkel, illetve a képzett céltartalékokkal csökkentett – földrajzi – legalább országonkénti – megoszlás szerinti bontása

A Takarékszövetkezetnek nem folytat határon átnyúló tevékenységet.

(2) Bekezdés

Azon kitettségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be, az elszámolt értékvesztés és a képzett céltartalék 234/2007 ((IX.4.) 7.§. alapján

adatok e Ft-ban

Ssz.	Megnevezés	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Záró
01	Hitelintézetekkel szembeni követelés				0
02	Ügyfelekkel szembeni követelés	922 123	424 437	333 092	1 013 468
03	Pénzügyi lízinggel kapcsolatos követelés				0
04	Halasztott fizetéssel eladott értékpapírok, részesedések, követelések miatti köv.				0
05	Értékpapírok, részesedések forg.i célra				0
06	Értékpapírok, részesedések bef.i célra				0
07	Követelés fejében átvett eszköz (készlet)	234 049		221 449	12 600
08	Egyéb követelés	38 951	751	5 310	34 392
09	Vagyoni érdekeltségek	13 000	11 502		24 502
09	ÉRTÉKVESZTÉS összesen:	1 208 123	436 690	559 851	1 084 962

A tárgyévi céltartalékképzés és felhasználás(25.§2.)					
S.sz.	Megnevezés	Nyitó	Képzés	Felhasználás	Záró
01	Céltartalékl nyugdíjra és végkielégítésre	0		0	0
02	KC. Független és biztos jövőbeni kötelezetts.	9 778	1 853	10 917	714
03	Általános kockázati céltartalék	0		0	0
04	Egyéb céltartalék	0		0	0
05	Céltartalékok	9 778	1 853	10 917	714

Sztenderd módszer a 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet 8.§. szerint

A Takarékszövetkezet a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezeteket elfogadta.

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt.76/A § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be a Takarékszövetkezet.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az

adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormányznak és a központi banknak van elismert hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandók. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Hitelezési kockázat-mérséklés a 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet 12.§. szerint

(1) Bekezdés

a) A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei és pontjai, valamint az, hogy ezen fedezetet milyen mértékben vesszük figyelembe

A tőkekövetelmény mérséklésénél a Takarékszövetkezet nem számol nettósításból adódó hatásokkal.

b) Biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai

A kockázatvállaláshoz kapcsolódó fedezetkikötés célja, hogy az adós/ok/ nem fizetése esetén a Takarékszövetkezet követeléseit a biztosítékok értékéből kiegyenlíthesse. A fedezetek kikötése írásbeli szerződéskötéssel történik.

A kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződni a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.

- A kockázatvállalások előkészítése és döntése során a takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok/fedezetek minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre és járulékaira, valamint a járulékos költségekre.
- A kockázatvállalási döntés során a takarékszövetkezetnek meg kell győződnie a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, azok valós jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről.
- Az adósok minősítése, az ügyletek típusa és a kockázatvállalás nagyságrendje alapján kialakított kockázatvállalási kategóriák mindegyikéhez külön-külön kell hozzárendelni a fedzettségi követelményeket és az elfogadható fedezeteket, meghatározva a különféle fedezetek együttes alkalmazásának gyakorlatát és a fedezetek bevonásának sorrendjét is.
- A takarékszövetkezet **fedezetként nem** fogadhatja el:
 - = az általa kibocsátott tagsági jogokat megtestesítő részjegyet,
 - = a takarékszövetkezet ügyfele vagy kapcsolt vállalkozása által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt
 - = hitelintézettel (takarékszövetkezettel) szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
 - = a hitelintézet (takarékszövetkezet) vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás a Gazdasági társaságokról szóló

törvényben meghatározott közvetlen irányítást biztosító befolyása alatt álló Rt. részvényét

- A fedezettség optimalizálása érdekében a takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók (pl. nagykockázatnak minősülő kihelyezés) esetében az adott ügyletbe többféle biztosíték együttes alkalmazását is kikötheti.
- Gazdasági társaság esetén a társaság tulajdonosainak, ügyvezetőjének, illetve ezek közeli hozzátartozójának magánvagyonára is bevonható a fedezetek körébe. (készfizető kezesség stb.)
Természetes személy, egyéni vállalkozó és gazdasági társaság tagjai esetén az ügyfél vagy közeli hozzátartozója magánvagyonára is bevonható a fedezetek körébe.

A vállalt kockázat minősítésekor a takarékszövetkezet nem veszi figyelembe azt a biztosítékot

- amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékaként adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat,
- Ingatlanfejlesztéshez kapcsolódó ügyleteknél a fedezet jövőbeni várható hozama vagy jövőben megváltozó értéke nem vehető figyelembe

c) Elismert biztosítékok főbb típusai

- ❖ a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok
- ❖ a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- ❖ az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint
- ❖ a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- ❖ garancia és készfizető kezesség
- ❖ ingatlan fedezet

d) a garanciák nyújtók és kezességvállalók és azok hitelminősítési kategóriája a Hkr. 108.§(1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivativa partnerek hitelminősítési kategóriái

Csoportosítás (a Hkr. szerint)	Minősítési kategória	Minősítési kategória	Minősítési kategória	Minősítési kategória	Minősítési kategória	Minősítési kategória
	AAA	A+-	BBB+-	BB+-	B+-	CCC+
	-AA-	A-	BBB-	BB-	B-	-CCC-
Központi kormány és bank			1			
Hitelintézet és befektetési vállalkozás			1			

Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás			1			
--	--	--	---	--	--	--

e)-f) a hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk és olyan kitétségek – mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni –érték, amelyek esetében készfizető kezesség, garancia vagy hitelderivatíva lett figyelembe véve

Figyelembe vett garanciák: 1 411,788 m Ft

Előre rendelkezésre bocsátott fedezet (pl. pénzügyi biztosíték): 78,312 m Ft

(2) Bekezdés

Volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembe vételével számított fedezett, teljes kitétség értéke

A hitelezési kockázat minimális tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint a kitétségi osztályok az alábbi táblázatban láthatók:

Kitétségi Osztály	Fedezett, összes kitétség (e Ft)
Központi kormánnyal vagy bankkal szembeni kitétség	4 379 924
Regionális kormánnyal vagy helyi önkormányzattal szembeni kitétség	140 168
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétség	6 841 805
Vállalkozással szembeni kitétség	1 364 020
Lakossággal szembeni kitétség	6 020 171
Ingatlannal szembeni kitétség	7 807 855
Késedelmes tétel	1 527 315
Egyéb tétel	2 381 053

Közszektorbeli intézménnyel, multilaterális fejlesztési bankkal, nemzetközi szervezettel szembeni, fedezett kötvény formájában fennálló, kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitétséggel Takarékszövetkezetünk nem rendelkezik.

Kereskedési könyv a 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet 13.§. szerint

E paragrafus szerint a kereskedési könyvet vezető hitelintézetnek külön-külön nyilvánosságra kell hoznia a Hpt.76§-a 1 bekezdésének 2. és 3. pontja szerint számított, valamint a partnerkockázat miatt felmerülő tőkekövetelményét.

2009. december 31-én a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíció és nagykockázatvállalások tőkekövetelménye 6 800 e Ft, a devizaárfolyam kockázat és árukockázat miatt felmerülő piaci kockázat tőkekövetelménye 9 703 e Ft volt.

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények és pozíciók a 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet 14.-15. § szerint

14.§. A kereskedési könyvben nem szereplő részvényekben levő kitettségekkel kapcsolatban a hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia:

a-d) A kereskedési szándék elhatárolásának szempontjai, beleértve a tőkenyereséget és stratégiai okokat, az alkalmazott számviteli és értékelési módszereket, valamint az értékelést befolyásoló főbb feltételezések.

A mérleg szerinti érték, a valós érték, valamint a tőzsdén forgalmazott eszköz esetén a valós értéknek a piaci értéktől való eltérése, ha a két érték legalább 10 %-kal eltér egymástól.

A tőzsdei részvénykitettségek, magántőke befektetések és megfelelően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitettségek és más kitettségek típusát, jellege és összege.

Az előző évben az értékpapírok értékesítéséből származó eredmény összege.

A teljes nem realizált nyereség, veszteség, rejtett újraértékelési nyereség vagy veszteség, valamint az alapvető és járulékos szavatoló tőke elemében említett összegek.

A Fókusz Takarékszövetkezet MTB Zrt. részvényeinek értéke 2009. december 31-én: 121,729 e Ft.

15.§. A hitelintézetnek nyilvánosságra kell hozni a kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázatával kapcsolatban

a) a kamatkockázat jellege és az ezzel kapcsolatos értékelési elvek (ideértve a kölcsönök előtörlesztésével és a lejárat nélküli betétekkel kapcsolatos elveket is), valamint a kamatkockázat mérésének gyakorisága

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből adódik. A banki könyvi kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának).

A Takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, illetve betét felmondást nem modellezi. Ugyancsak nem modellezi a lejárat nélküli szerződések (pl. folyószámla betét, folyószámla hitel stb.) tartós részét.

b) a bevétel, az üzleti érték vagy a kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulása, devizanem szerinti bontásban:

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján nem kereskedési könyvhöz tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányát, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és szavatoló tőke aránya.

Ezt mutatja az alábbi táblázat:

Időszak/Devizanem	HUF	EUR	USD	CHF	GBP	JPY
2009.I.	0,10					
2009.II.	4,42					
2009.III.	4,45					
2009.IV.	1,78					

Működési kockázat a 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet 16.§. szerint

16.§ (1) A hitelintézetnek a működési kockázat tőkekövetelményével kapcsolatban nyilvánosságra kell hoznia a tőkekövetelmény meghatározására szolgáló azon módszereket, amelyek alkalmazására jogosult, valamint a tőkekövetelmény összegét.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 76/J.§. értelmében az Alapmutató szerint számolja a tőkekövetelményét, melynek összege 2009. december 31-én: 262 108 e Ft.
